

UNUTULMA HAKKI

I. GENEL OLARAK

Unutulma hakkı 31.07.2020 tarihli Resmi Gazete ile yayımlanan 7253 sayılı kanun ile bilinir hale gelmiş olmasına rağmen unutulma hakkı kavramı bu kanundan önce de hukuk sistemimizde bulunmaktadır. Unutulma hakkı literatürde ve yargı kararlarında bireyin geçmişte hukuka uygun olarak yayılmış ve doğru nitelikteki bilgilerinin zamanın geçmesine bağlı olarak erişimden kaldırılması veya gündeme getirilmemesi talebinde bulunulması olarak tanımlanmaktadır.¹

II. UNUTULMA HAKKININ YASAL DAYANAĞI

Türk mevzuatında doğrudan unutulma hakkını düzenleyen bir hüküm bulunmamaktadır. Ancak unutulma hakkının temelini oluşturan mevzuat:

- Anayasanın 20 nci maddesinin üçüncü fıkrası,
- 6698 sayılı Kanununun 4 üncü, 7 nci ve 11 inci maddeleri,
- Kişisel Verilerin Silinmesi, Yok Edilmesi veya Anonim Hale Getirilmesi Hakkında Yönetmeliğin 8 inci maddesi
- Avrupa Genel Veri Koruma Tüzüğü'nün Tüzük "Silme hakkı ('Unutulma Hakkı')" başlıklı 17 inci maddesi şeklinde sayılabilmektedir.

III. UNUTULMA HAKKININ KULLANILABİLECEĞİ DURUMLAR

Öncelikle belirtmek gerekir ki, unutulma hakkının kullanılması halinde diğer hak ve özgürlükler ile arasında bir denge gözeterek değerlendirme yapılması gerekmektedir. Unutulma hakkını kullanılması hakkında ifade özgürlüğü hakkının kullanılması arasında bir ilişki bulunmaktadır. Bireylerin bu hakkın kullanılmaması durumunda uğrayacakları maddi ve manevi zararlar kimi durumlarda ifade özgürlüğünün önüne geçmektedir. Nitekim söz konusu bilgilerin kişilerin özel hayatının gizliliği kapsamında korunması gerekirken, kamunun bu bilgilere erişiminde bulunan menfaat arasında bir denge sağlanmalıdır. Bununla birlikte üçüncü kişilerin bilgiye ulaşma konusundaki menfaati, arama motorlarının ekonomik menfaatleri gözetilmelidir.

Avrupa Birliği Genel Veri Koruma Yönetmeliği (GDPR) uyarınca unutulma hakkının kullanılabilmesi durumları aşağıdaki gibi sayılmıştır:

- Söz konusu verinin elde edilme veya işleme amacının ortadan kalkması,
- Veri sahibi tarafından verilen rızanın geri alınması,
- Verinin işlenmesi için hukuki bir dayanağın bulunmaması,
- Verilerin hukuka aykırı olarak işlenmesi,
- Veri sorumlusunun tabi olduğu Avrupa Birliği veya üye devlet hukuku bakımından kişisel verileri silme yükümlülüğünün bulunması,
- Verinin madde 8 kapsamında bilgi toplumu hizmeti sunmak amacıyla işlenmesi

Unutulma hakkının kullanılmayacağı haller ise şu şekilde sıralanabilecektir:

- Bilgi alma ve ifade hürriyetinin kullanılması,
- Veri sorumlusunun tabi olduğu hukuk kapsamında bahsi geçen verileri işleme yükümlülüğünün bulunması,
- Kamu yararının gerektirmesi,
- Veri sorumlusunun resmi bir görevi ifa etmesi,
- Toplum sağlığının korunmasına ilişkin faaliyetlerin yürütülmesi,
- Kamu yararına, bilimsel veya tarihi araştırmalarda arşivleme amacıyla kullanılması,

¹ Kişisel Verileri Koruma Kurumu, "Unutulma Hakkı (Unutulma Hakkının Arama Motorları Üzerinde Değerlendirilmesi)", KVKK Yayınları No: 34, s.9

◦ Hukuki iddiaların oluşturulması, uygulanması veya savunulması.²

IV. UNUTULMA HAKKININ KULLANILMASI

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nun (KVKK) 3. maddesi ile yapılmış olan tanıma göre veri sorumlusu, "kişisel verilerin işleme amaçlarını ve vasıtalarını belirleyen, veri kayıt sisteminin kurulmasından ve yönetilmesinden sorumlu olan gerçek veya tüzel kişiyi" ifade etmektedir. Bu tanımdan yola çıkarak söylenmelidir ki, arama motorları veri sorumlusu olarak kabul edilmektedir. Unutulma hakkını kullanmak isteyen kişi ilk olarak bu talebini veri sorumlusuna iletilmesi gerekmektedir. Veri sorumlusunun 30 gün içerisinde yanıt vermemesi veya olumsuz yanıt vermesi hallerinde ise Kişisel Verileri Koruma Kurumu'na (Kurum) konuyla ilgili şikâyet başvurusunda bulunulması gerekmektedir. Başvuru üzerine Kurum tarafından koşullar ile somut olayda sağlanan koşullarının uyuşması halinde ilgili kişiye ait verilerin arama motorlarında yer almamasına ilişkin karar verilebilmektedir. Kurum'un bu yönde verdiği kararın veri sorumlularına iletilmesi üzerine verilerin tamamen kaldırılması sağlanabilmektedir.

Stj. Av. Elif Su Günen
Doktrin Hukuk Ekibi

---

² GDPR. "Everything you need to know about the Right to be forgotten", Erişim: 17.05.2022, <https://gdpr.eu/right-to-be-forgotten/>